

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Економічний факультет
Кафедра міжнародної економіки

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

«Крос культурний менеджмент»

Дисципліна вільного вибору студентів циклу професійної підготовки

Освітньо-професійна програма:	Міжнародні економічні відносини
Спеціальність:	292 Міжнародні економічні відносини
Галузь знань:	29 Міжнародні відносини
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Факультет:	Економічний
Мова навчання:	Українська
Розробники:	Саєнко О.С., доцент кафедри міжнародної економіки, к.е.н.
Профайл викладача	https://interec.info/persons/sayenko-oleksandr-sergijovych/
Контактний тел.	+ 380 505138066
Email:	o.saienko@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=4231
Консультації	Очні консультації: за попередньою домовленістю. Онлайн-консультації: згідно графіку.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни). Навчальна дисципліна «Крос культурний менеджмент» вивчається здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності «Міжнародні економічні відносини» на 4 курсі та призначена для ознайомлення студентів з основами, прийомами та технологіями крос культурного менеджменту у разі співпраці з міжнародним бізнесом, а також сприяння формуванню у студентів поглибленого, практико-орієнтованого уявлення про крос-культурний підхід в процесі реалізації міжнародних економічних відносин.

2. Мета навчальної дисципліни – сформувати у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти крос культурного підходу до ведення бізнесу в умовах глобалізації та інтернаціоналізації та використання національно-культурних моделей країн в процесі реалізації міжнародних економічних відносин та здійснення управлінської діяльності.

3. Пререквізити. Навчальна дисципліна «Крос культурний менеджмент» є складовою частиною циклу професійної підготовки для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини». Курс вивчається із врахуванням знань студентів із попередніх дисциплін «Актуальні питання історії та культури України», «Вступ в спеціальність», «Міжнародна економіка», «Зовнішньоекономічна діяльність», «Міжнародний бізнес», «Менеджмент», «Командоутворення», вивчення іноземних мов.

4. Результати навчання. Після успішного завершення навчального курсу здобувач вищої освіти повинен здобути загальні та спеціальні компетентності, зокрема:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства,

техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

СК 1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

а також отримати такі результати навчання:

ПРН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

ПРН 6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН 9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН 16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		п	лаб	інд	с.р.
<i>Теми лекційних занять</i>	<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні основи крос культурного менеджменту</i>				
Тема 1. Еволюція та основні концепції крос культурного менеджменту	7	2	-		5
Тема 2. Феномен «культури» в крос-культурному менеджменті	8	2	1		5
Тема 3. Національна культура в умовах глобалізації. Взаємодія різних культур	8	2	1		5
Тема 4. Формування української ділової культури	8	2	1		5
<i>Разом за ЗМ 1</i>	<i>31</i>	<i>8</i>	<i>3</i>		<i>20</i>
<i>Теми лекційних занять</i>	<i>Змістовий модуль 2. Практичні аспекти та техніка крос культурного підходу в менеджменті</i>				
Тема 5. Особливості ділової взаємодії з представниками моноактивних, поліактивних і реактивних культур	15	6	4		5

Тема 6. Культурні параметри поведінки на робочому місці	11	4	2			5
Тема 7. Підготовка персоналу до роботи в кроскультурному середовищі	11	4	2			5
Тема 8. Командоутворення та мотивація персоналу в крос культурному середовищі	11	4	2			5
Тема 9. Роль етикету у міжнародному бізнесі	11	4	2			5
<i>Разом за ЗМ 2</i>	<i>59</i>	<i>22</i>	<i>12</i>			<i>25</i>
Усього годин	90	30	15			45

5.2. Зміст завдань для самостійної роботи

Назва теми	Годин
Тема 1. Еволюція та основні концепції крос культурного менеджменту	5
Тема 2. Феномен «культури» в крос-культурному менеджменті	5
Тема 3. Національна культура в умовах глобалізації. Взаємодія різних культур	5
Тема 4. Формування української ділової культури	5
Тема 5. Особливості ділової взаємодії з представниками моноактивних, поліактивних і реактивних культур	5
Тема 6. Культурні параметри поведінки на робочому місці	5
Тема 7. Підготовка персоналу до роботи в кроскультурному середовищі	5
Тема 8. Командоутворення та мотивація персоналу в крос культурному середовищі	5
Тема 9. Роль етикету у міжнародному бізнесі	5

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Методи навчання

- МН 1 - вербальні методи (лекція, бесіда, диспут, пояснення, розповідь тощо);
- МН 3 - наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- МН 4 - пояснювально-ілюстративні методи;
- МН 5 - проблемно-пошукові методи;
- МН 6 - кейс-метод;
- МН 8 - ситуаційні завдання;
- МН 9 - робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- МН 10 - самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- МН 11 - дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Методи оцінювання

- Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:
- МО 2 - індивідуальне опитування;
- МО 3 - презентація результатів виконання індивідуальних завдань (творчих, розрахункових, аналітичних);
- МО 4 - презентація результатів виконання командних завдань;
- МО 5 - захист бізнес-кейсів, проектів;
- МО 8 – есе.

7. Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни

Відвідування занять. Відвідування занять - обов'язкова умова виконання навчального плану дисципліни. За відсутності здобувача на практичному занятті він втрачає можливість отримати бали як результат його оцінювання по конкретній темі. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (мінус 1 бал за кожен день порушення дедлайну). Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді тощо).

Академічна доброчесність. Здобувачі повинні самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. В разі використання чужих ідей, розробок, тверджень, обов'язковим є посилання на джерела інформації. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи.

Види та форми контролю. Оцінювання знань студентів з дисципліни здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю знань.

Поточний контроль знань проводиться з метою виявлення якості навчального процесу та його результатів у міжсесійний період, що здійснюється в ході аудиторних та індивідуальних занять і перевірки самостійно виконаних студентами завдань, передбачених навчальною програмою дисципліни. Навчальний матеріал розподілено за 2-ма модулями. Максимальна оцінка за кожний модуль складає 30 балів. Ще 40 балів студент може отримати на екзамені. Модульні завдання, що підлягають оцінці, можуть виступати у формі тесту. Протягом семестру студент має пройти два модульних контролі. Перший модуль охоплює 1-5 теми, другий – 6-9 теми. Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, творча робота) відповідь студента та ін. Активність студента на семінарських та лекційних заняттях оцінюється за шкалою 0-10 балів у межах навчального елемента (теми). У цілому протягом семестру за рівень знань, активність на лекційних і семінарських заняттях, належне виконання завдань модульних контрольних студент може "заробити" максимально 60 балів.

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути: контрольні роботи; стандартизовані тести; проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); аналітичні звіти; реферати; есе; розрахункові, графічні, розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; контрольні роботи; завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо; інші види індивідуальних та групових завдань.

Формою *підсумкового контролю* є залік.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається із суми балів за результати поточного контролю знань та за виконання залікового завдання. До екзаменаційної відомості заносяться сумарні результати в балах поточного контролю та екзамену.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка "А" (90-100 балів) передбачає: глибоку, всебічну відповідь на всі екзаменаційні завдання; чітке логічне і аргументоване викладення набутих знань з безпомилковим використанням наукової термінології, а також наведення конкретних прикладів; повне володіння студентом програмним матеріалом; освідомленість із новітніми науковими даними з даної навчальної дисципліни; уміння застосовувати теоретичні знання на практиці при вільному володінні технічними засобами; уміння пов'язувати суміжні дисципліни з фаховою (спеціальною) дисципліною; сумлінну роботу студента протягом семестру.

Оцінка "В" (80-89 балів) відрізняється від оцінки "А" тільки тим, що студентом було допущено несуттєві неточності і не проявлено належної самостійності у викладенні думок. Знання програмного матеріалу добрі, зміст екзаменаційних питань розкрито, відповідь послідовна, чітка, грамотна і не потребувала особливого втручання викладача. Студент

продемонстрував уміння використовувати теоретичні знання на практиці при вільному володінні технічними засобами.

Відповідь оцінюється на **оцінку “С”** (70-79 балів) за умови, що студент виявив достатні знання теоретичного матеріалу відповідно до програми курсу та вміння співвідносити теоретичні знання із практичною ситуацією, проте у відповідях було допущено певну кількість значних помилок і недоліків.

Оцінка “D” (60-69 балів) ставиться тоді, коли студент не повністю розкрив зміст екзаменаційних питань, програмний матеріал викладається ним непослідовно із суттєвими неточностями та помилками у формулюванні наукової термінології. Студент поверхнево знайомий з рекомендованою літературою, теоретичні знання застосовуються ним на практиці із значними труднощами, допущено помилки при вирішенні задач. Знання суміжних дисциплін та новітніх наукових даних з навчальної дисципліни є слабкими.

Відповідь оцінюється на **“E”** (50-59 балів) у випадку правильного підходу до викладення теоретичного матеріалу.

Оцінка “Fx” (35-49 балів) ставиться тоді, коли студент не розкрив зміст екзаменаційних питань, при відповідях допустив грубі помилки, практично не вживав наукової термінології та не володіє більшою частиною програмного матеріалу. Студент не знає рекомендованої літератури, не може пов'язати зміст теоретичних положень з вирішенням практичних завдань. Студент не має достатніх теоретичних знань та практичних навиків, які б дозволили повноцінно виконувати обов'язки фахівця з вищою освітою.

Система ліквідації академічної заборгованості з дисципліни має такий зміст:

- студенти, які набрали за результатами поточного і підсумкового контролю від 25 до 49 балів, після належної підготовки мають право повторно скласти екзамен;

- студенти, які набрали за результатами поточного і підсумкового контролю від 0 до 24 балів, зобов'язані пройти повторний курс вивчення дисципліни перед повторним складанням екзамену.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання									Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль №2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
8	6	6	6	6	7	7	7	7	40	100

7. Рекомендована література

7.1. Основна

1. Richard R. Gesteland. Cross-Cultural. Business Behavior. Marketing, Negotiating, Sourcing and Managing Across Cultures. Copenhagen Business School Press, 2002.
2. Richard D. Lewis. When Cultures Collide: Leading Across Cultures. Mobius, 2006. 599 p. URL: <http://www.utntyh.com/wp-content/uploads/2011/11/When-Cultures-Collide.pdf>

3. Тодорова Н.. Кроскультурний менеджмент. Навчальний посібник.
URL: http://ea.donntu.edu.ua/bitstream/123456789/2021/1/CCM_Todorova.pdf
- 7.2. Додаткова
1. Бабкін В. Глобалізаційні культурні процеси та їх вплив на функціональне призначення національної культури // Том 33 (2018): Мистецтвознавчі записки.
URL: <http://journals.uran.ua/mz/article/view/149445/148622>
2. Близнюк Т.П. Крос-культурні особливості української ділової культури // Бізнес Інформ. - 2012. - № 11. - С. 259-263. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2012_11_67
3. Вешко О. В. Проблеми міжкультурних комунікацій в зовнішньоекономічній діяльності підприємства // Підприємництво і зовнішньоекономічна діяльність: можливості і ризики України: монографія. Хмельницький: ХНУ, 2013. 347 с. С. 283 – 293.
4. Єлейко І. Значення національної культури у здійсненні економічної діяльності представниками різних країн світу // Світове господарство і міжнародні економічні відносини. Вип. 21. 2018. URL: <https://intrel.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/09/16-1.pdf>
5. Малахова О. Цінності культури в умовах глобалізації // : Філософія і політологія в контексті сучасної культури. № 7.2014.
URL: <https://fip.dp.ua/index.php/FIP/article/view/331/329>
6. Мельник В. Глобалізація в культурній сфері: теоретико-методологічний аналіз // Гуманітарний вісник ЗДІА. Вип. 43. 2010. URL: https://old-zdia.znu.edu.ua/gazeta/VISNIK_43_11.pdf
7. Мешко Н., Буланкіна О. Культурний менеджмент у корпоративних стратегіях міжнародних компаній. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1274KPOC-H> (дата звернення: 20.08.2020).
8. Молчанова А. О., Воляник І. В., Кондратьєва В. П. Організаційна поведінка: навчальний посібник. І-Ф.: ЛілеяНВ, 2015. 176 с.
9. Романуха О. Роль крос-культурних комунікацій у менеджменті організацій // Економіка і суспільство. 2017. Вип. 9. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/103.pdf (дата звернення: 17.08.2020).
10. Чеботарьов Є.В. Національна ділова культура України і профіль українського маркетолога // Економічний вісник Донбасу № 1(63), 2021. С. 78-83.
URL: [http://www.evd-journal.org/download/2021/1\(63\)/08-Chebotarov.pdf](http://www.evd-journal.org/download/2021/1(63)/08-Chebotarov.pdf)
11. Шейко В. Культура та глобалізація: компаративістський аналіз // Теорія та історія культурології. URL: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD1_Sheiko.pdf